

APEL
pentru asigurarea transparenței și informării publice
în activitatea Parlamentului Republicii Moldova

Parlamentul Republicii Moldova reprezintă organul reprezentativ suprem al poporului Republicii Moldova, iar deputații aleși prin vot direct de către cetățeni poartă o responsabilitate comună în fața acestora, responsabilitate ce începe de la asigurarea transparenței activității parlamentare. Asigurarea informării publice și a transparenței în activitate constituie o obligație a aleșilor față de alegători și o modalitate de sporire a nivelului încrederii publice în instituția Parlamentului, încredere care, în ultima perioadă s-a redus considerabil și conform sondajelor de opinie, a atins cele mai joase cote din ultimii zece ani (circa 13.6 % în noiembrie 2011 comparativ cu 30% în noiembrie 2010, conform datelor Barometrului Opiniei Publice).

Organizațiile semnatare salută evoluțiile pozitive, pe care Parlamentul și Secretariatul acestuia le-au înregistrat în anul 2011: dezvoltarea noii pagini web a Parlamentului, sporirea și îmbunătățirea conținutului informațional al acesteia; elaborarea Strategiei de comunicare a Parlamentului pentru anii 2011-2014; elaborarea Planului de dezvoltare strategică a Secretariatului Parlamentului ș.a. Activitatea parlamentului a devenit mai transparentă datorită interesului manifestat de mass-media și implicarea unor proiecte private în reflectarea ședințelor plenare ale legislativului (transmisiunea video online a ședințelor asigurată de www.privesc.eu).

Constatăm totuși, că în pofida dinamicii pozitive, Parlamentul Republicii Moldova continuă să rămână restanțier în asigurarea transparenței procesului decizional și a informării publice despre activitatea sa cotidiană. Considerăm regretabilă neaplicarea în cadrul activității Parlamentului a dispozițiilor și procedurilor stabilite de Legea nr.239-XVI din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional și de Regulamentul Parlamentului (art.49¹): pe pagina web a Parlamentului nu sînt plasate regulile și procedurile de organizare și desfășurare a consultărilor publice; lipsesc anunțurile de organizare a consultărilor publice asupra proiectelor de acte legislative; nu este publicată informația despre coordonatorii procesului de consultare publică în cadrul comisiilor parlamentare; nu se asigură publicarea și consultarea la timp a proiectelor de acte legislative; lipsesc rapoartele anuale ale comisiilor parlamentare privind transparența în procesul decizional; nu sînt publicate procesele verbale ale ședințelor publice ale comisiilor permanente; este târăgănată publicarea stenogramelor ședințelor plenare etc. Printre problemele care afectează transparența și imaginea legislativului Republicii Moldova este și publicarea cu întârziere sau chiar lipsa unor declarații de venit, averi și interese ale unor deputați și funcționari ai Secretariatului Parlamentului. Informația despre voturile exprimate de deputați, intervențiile legislative și de control ale acestora nu este sistematizată și oferită public, rapoartele în domeniu au caracter sumar și se realizează doar prin eforturile organizațiilor societății civile.

Lipsa informațiilor de interes public și aplicarea defectuoasă sau nerespectarea dispozițiilor legale de către însuși emitentul principal al acestora – Parlamentul țării, reduce considerabil din cultura juridică a cetățenilor și sporește gradul de neacceptare a normelor juridice ce reglementează toate domeniile vieții sociale, contribuie la creșterea nihilismului juridic.

Pornind de la constatările făcute, Organizațiile semnatare ale prezentului Apel solicită Parlamentului Republicii Moldova să asigure publicarea pe pagina sa oficială de internet (www.parlament.md), începînd cu 1 februarie 2012, a următoarelor informații:

1. Procesele-verbale ale ședințelor publice ale Biroului permanent al Parlamentului, ale comisiilor parlamentare permanente, speciale și de anchetă.

2. Înregistrarea audio a ședințelor Parlamentului și plasarea tuturor stenogramelor existente ale ședințelor Parlamentului (începînd cu anul 1990), spre acces public, publicarea stenogramelor ședințelor curente în termen restrîns.
3. Regulile și procedurile de organizare și desfășurare a consultărilor publice de către comisiile parlamentare.
4. Proiectele de acte legislative supuse consultării publice în Parlament, cu toate actele necesare (note de informare, tabelele de divergențe, evaluări de impact etc.).
5. Anunțurile privind organizarea ședințelor publice ale Biroului permanent al Parlamentului, ale comisiilor parlamentare permanente, speciale și de anchetă (cu menționarea datei ședinței, locului și persoanei de contact).
6. Indicarea în anunțurile de presă a datelor de contact ale persoanelor responsabile de comunicarea cu mass-media și altor persoanele interesate/implicate în respectivele activități.
7. Indicarea în anunțurile și comunicatele de presă a datele de contact ale coordonatorilor procesului de consultare din cadrul comisiilor permanente, secretariatul Parlamentului.
8. Toate declarațiile de venituri, averi și declarațiile de interese ale deputaților și funcționarilor Secretariatului Parlamentului (începînd cu anul 2009).
9. Poze, CV-uri și date de contact (e-mail, telefon, fax) ale tuturor deputaților în Parlament.
10. Informația despre actele legislative aflate pe agenda Parlamentului, inclusiv informații despre autorii acestora, stadiul de examinare, modificările survenite în procedura legislativă parcursă.

Informațiile menționate nu au caracter secret, publicarea acestora nu presupune costuri suplimentare din moment ce există deja în format electronic în arhivele Parlamentului. În schimb, publicarea acestor informații din oficiu va constitui o dovadă în plus că Parlamentul respectă drepturile alegătorilor și ale oricărui cetățean, că legislativul asigură accesul la informațiile de interes public. Acțiunile respective vor constitui un pas important spre eficientizarea și creșterea transparenței instituției Parlamentului, asigurînd sporirea încrederii în această instituție fundamentală a statului Republica Moldova. Indirect, aceste măsuri vor contribui la asigurarea unui grad mai înalt de respect și aplicare a actelor emenate de la instituția legislativă.

Organizații semnatare:

1. **Asociația pentru Democrație Participativă (ADEPT)**
2. **Asociația Investitorilor Străini (FIA)**
3. **Centrul de Informare și Documentare privind Drepturile Copilului din Moldova (CIDDC)**
4. **Centrul de Reabilitare a Victimelor Torturii „Memoria”**
5. **Consiliul Național al Tineretului din Moldova (CNTM)**
6. **Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției (CAPC)**
7. **Centrul „Acces-Info”**
8. **Centrul de Resurse „Tineri și Liberi”**
9. **Centrul de Resurse pentru Drepturile Omului (CReDO)**
10. **Centrul EXPERT-GRUP**
11. **Asociația „Terra – 1530”**
12. **Mișcarea Ecologistă din Moldova**
13. **Centrul „Parteneriat pentru Dezvoltare”**
14. **Centrul pentru Politici și Analize în Sănătate**

15. **Organizația „Gender-Centru”**
16. **Institutul pentru Dezvoltare și Inițiative Sociale (IDIS „Viitorul”)**
17. **Alianța Centrelor Comunitare de Acces la Informație și Instruire din Moldova**
18. **Institutul de Politici Publice (IPP)**
19. **Centrul de Resurse Juridice (CRJ)**
20. **Institutul pentru Apărarea Drepturilor și Libertăților Fundamentale ale Omului**
21. **Clubul Politic al Femeilor 50/50**
22. **Centrul pentru Jurnalism Independent (CJI)**
23. **Centrul de Informații „GENDERDOC-M”**
24. **Asociația pentru Politică Externă (APE)**
25. **Asociația „Femeia pentru Societatea Contemporană” (AFSC)**
26. **Fundația Est Europeană Moldova**
27. **Transparency International-Moldova**
28. **Asociația de Dezvoltare social-culturală „DELFIN”**
29. **Asociația pentru Transparență și Dezvoltare Civică**
30. **Secretariatul Coaliției Civice pentru Alegeri Libere și Corecte**
31. **Asociația „MOȘTENITORII”**
32. **Agenția pentru Dezvoltare Regională (ADR) „Habitat”**
33. **Organizația „Generația Mea”**
34. **Organizația „Always Together”**
35. **Asociația Presei Electronice din Moldova (APEL)**
36. **Organizația „Вдохновение”**